

חזו"א וקטורי להנדסת חשמל 201.1.9631

סתיו 2023. תרגיל בית מס' 5.

(מרצים: נ. אדלשטיין, א. חסון, ד. קרנר)

תאריך ההגשה: 11.02.2024 שאלות להגשה: iii.1, iii.2, iii.3, ג.3, .7.3, .1.3

1. במקרים הבאים הפונקציות לא מוגדרות על \mathbb{R}^2 כולו. לאיזה תחום (הגדול ביותר) ניתן להרחיב את הפונקציות כך שיישארו: רציפות/בעלות נגזרות חלקיות/דיפרנציאביליות/בעלות נגזרות חלקיות רציפות?

i. $f(x, y) = \frac{xy^2}{x^2+y^2}$ ii. $f(x, y) = \frac{\ln|\frac{x}{y}|}{x-y}$ iii. $f(x, y) = x \cdot \sin\left(\frac{y}{\sqrt{|x|}}\right)$

2. חשבו את מטריצת יעקובי עבור פונקציות הבאות: i. המעבר לקואורדינטות קוטביות ב \mathbb{R}^2 , והמעבר ההפוך.

ii. $f: \mathbb{R}^3 \times \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3, f(\vec{v}, \vec{u}) = \vec{v} \times \vec{u}$ iii. $f_A: \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^m, f_A(\underline{x}) = A \cdot \underline{x}$, כאן $A \in Mat_{m \times n}(\mathbb{R})$

iv. $f: \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2, f = \underbrace{g \circ g \circ \dots \circ g}_{n \text{ times}}$, כאשר $g(x, y) = (x^2 - y^2, 2xy)$ והנקודה: $(1, 0)$. v. $f: \mathbb{R}^n \times \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^n, f(\vec{v}, \vec{u}) = \vec{v} + \vec{u}$

3. א. תהי $f: \mathbb{R}^1 \rightarrow \mathbb{R}^1$ גזירה. הוכיחו כי פונקציה $z(x, y) = e^y \cdot f(y \cdot e^{\frac{x^2}{2y^2}})$ מקיימת: $(x^2 - y^2) \frac{\partial z}{\partial x} + xy \frac{\partial z}{\partial y} = xyz$

ב. תהי $f: \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^1$ דיפרנציאבילית והומוגנית מסדר p (כלומר מקיימת: $f(t \cdot \underline{x}) = t^p \cdot f(\underline{x})$ עבור כל $\underline{x} \in \mathbb{R}^n, t \in \mathbb{R}$). הוכיחו: $\sum x_i \cdot \partial_i f = p \cdot f$

ג. תהי $g(x, y, z) = f(x^2 - 2y^3 + z^4)$, כאשר $f: \mathbb{R}^1 \rightarrow \mathbb{R}^1$ פונקציה גזירה ברציפות עם נגזרת לא מתאפסת. הוכיחו: $\frac{y^2 z^3 \partial_x g + x z^3 \partial_y g + x y^2 \partial_z g}{f'(x^2 - 2y^3 + z^4)}$ הינו קבוע ומצאו את הקבוע.

ד. מצאו את הנגזרת המכוונת של $f(x, y) = \ln(x^2 + y^2)$ בנקודה $M = (x_0, y_0)$ בכיוון שניצב לקו רמה של $f(x, y)$, ועובר דרך הנקודה $(x_0, y_0, f(x_0, y_0))$.

ה. מצאו את כל הנקודות בהן נגזרת מכוונת של פונקציה $f(\underline{x}) = \sum_{j=1}^n \sin^2(x_j + a_j)$ בכיוון $(1, 2, \dots, n)$ מקבלת את הערך הקטן ביותר. (כאן $\{a_j\}$ קבועים)

ו. תהי $f(x, y, z) = \arcsin\left(\sqrt{\frac{xz}{y^2}}\right)$. הוכיחו כי $f(x, y, z) = \arcsin\left(\sqrt{\frac{xz}{y^2}}\right)$ הוכיחו כי $x \cdot \partial_x f + y \cdot \partial_y f + z \cdot \partial_z f$ הנו קבוע ומצאו את הקבוע הזה. מצאו את כוון העליה התלולה ביותר ואת כוון הירידה התלולה ביותר של $f(x, y, z)$ בנקודה $(3, 4, 5)$.

ז. תהי $f: \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^1$ פונקציה בעלת נגזרות חלקיות רציפות. נתון: $\frac{\partial f}{\partial x}|_{(-3,6)} = 1, \frac{\partial f}{\partial y}|_{(-3,6)} = -2$. נגדיר $g(u, v, w) = f(u^2 - v^2, u^2 v w)$. חשבו את המכפלה הפנימית $\langle \text{grad}(g)|_{(1,2,3)}, (1, 1, 1) \rangle$.

ח. חשבו את הנגזרת המכוונת של $f(x, y) = \begin{cases} \frac{y^2}{x}, & x \neq 0 \\ 0, & x = 0 \end{cases}$ בנקודה $(0, 0)$ בכיוון $\vec{v} \in \mathbb{R}^2$

האם התשובה תואמת להצגה הקוטבית $r \cdot \frac{\sin^2(\theta)}{\cos(\theta)}$?

4. א. חלקיק נע לאורך המשטח $\{z = ax^2 + by^2\} \subset \mathbb{R}^3, a, b > 0$. בכל רגע החלקיק נע בכיוון הירידה התלולה ביותר. קבלו את משוואת העקום לאורכו נע החלקיק.

ב. חלקיק נע לאורך הספירה, $S^{n-1} \subset \mathbb{R}^n$. נניח שפונקציית מיקום שלו, $\mathbb{R}^1 \xrightarrow{x(t)} S^{n-1}$, הינה דיפרנציאבילית. הוכיחו: בכל רגע המהירות של החלקיק $\left(\frac{dx(t)}{dt}\right)$ מאונכת לווקטור $\underline{x}(t)$.